

AZ ÉR- ÉS BERETTYÓ-MELLÉKI REF. EGYHÁZMEGYE

1881. ÁPRILIS 21^{DIK} NAPJÁN

SZÉKELYHIDON TARTOTT GYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

Pap Gábor esperest és **Fráter Imre** segédgondnok elnöklete alatt.

Jelen voltak:

Szóke János, Borsos István, Lőkös János, Kiss Albert, Kassay Ignác egyházi; Zsigó Ernő, Fráter Béla, Dráveczki Béla, Molnár Mihály világi tanácsbírák; Szikszai József szalacsi, Szabó József székelyhidi, Süss Károly albisi, Bartha András kis-kerekii, Csécsi N. Imre ér-adonyi, Vecsei Sándor asszonyvásári, Aranyi György bogyoszlói, Nagy István h.-k.-sz.-imrei, Takács József széplaki, Végh Lajos félegyházai, Molnár János diószegi, Magyarai Gábor vajdai, Péterffy Lajos f.-ábrányi lelkészek; Bánya László, Rác Lajos, Beregszászi Albert, Torma Károly segédlelkészek és több hallgatók.

1. sz. A gyűlés Pap Gábor esperest urnak buzgó imájával megnyitván, szót emel Fráter Imre segédgondnok ur, a közgyűlés figyelmének a felveendő tárgyakra felhívása mellett, jelezvén azon nagy veszteséget, melyet nagy Révész Imre ur halálában az egyetemes prot. egyház, s mint ennek egyik tagja egyházmegyénk is szenvedett; ezen szomorú eset fölötti fájdalomunkat, egyszersmind az elhunyt kitünőségnek emlékét jegyzőkönyvbe iktatni, s erről a gyászba merült családot is értesíteni indítványozta.

Az indítvány, mely — úgy szólván — a közgyűlés minden egyes tagjának kebeléből lön merítve, közhelyességgel fogadtatván: elhatároztatik, jegyzőkönyvünkben is megörökíteni a nagy elhunytak emlékét, és mély fájdalomunknak adni kifejezést a fölött, hogy éppen akkor aludt ki ezen — mind az általános, mind különösen a protestáns tudományosság szelleméből oly gazdagon táplálkozott világitó szövétnak, midőn leginkább számítánk reá, hogy küszöbön álló egyetemes egyház szervezésünk bonyolultabb kérdéseinek megoldásánál, mint a Jehova választott népét vezető tüzoszlop, vezér fényül fog szolgálni; és erről a gyászoló családot is értesíteni.

2. sz. Olvastatott a szavazatbontó bizottság jelentése, mely szerint az egyházi tanácsbíróságra és jegyzőségre az első szavazásnál általános többség nem alakulván, a második szavazásra — mint legtöbb szavazatot bírók — kijelöltettek: az egyházi tanácsbíróságra Nagy István h.-k.-sz.-imrei és Takács József széplaki lelkész urak; a jegyzőségre pedig ugyancsak Nagy István és Kassay Ignác diószegi lelkész urak, kik közül a második szavazás többsége által, mind a tanácsbírói, mind a jegyzői hivatalra Nagy István ur választott el. A ki azonban — körülményeire hivatkozván — sem egyik, sem másik hivatalt el nem fogadta; habár erre mind segédgondnok ur, mind mások által ismételve felhivatott.

A közgyűlés sajnálattal bár, — de indokait méltányolva, — elfogadván Nagy István ur lemondását : megbizsa segédgondnok urat az új választásra nézve úgy intézkedni, hogy a netalán ismétlődő szavazás esetében is, az új választott hivatalát a jövő gyűlésen elfoglalhassa. Addig pedig az egyházi jegyzőség vitelére Kassay Ignác ur ismét felkéretik.

3. sz. A szavazatbontó bizottság jelentése szerint az első szavazáskor Érkeserű, a második szavazáskor Bályok elmulasztván a szavazást.

Mindenik egyház a szokott 2 frt büntetésben elmarasztaltatik. Miről mind az egyházak mind az egyházmegyei pénztárnok értesítetnek.

4. sz. Felolvasatott a papi gyám és nyugintézetnek a szalacsi egyházon levő követelése tárgyában oda — egyezkedés és az ügy végleges elintézésére az 1880. szeptember 30-kán tartott egyházmegyei gyűlés 10-dik számú végzése nyomán — kiment küldöttség hivatalos jelentése; melyben előterjesztetik, hogy a kölcsönös megállapodás — az egyházmegye jóváhagyása feltétele alatt — 250 frtban és ennek 1877. ápril 24-től járó 8 perczentes kamatjaiban történt, oly formán, hogy az egész összeg 1881. ápril 24-re befizetessék.

Az egyházmegye ezen egyességet, — bár az nem felel is meg teljesen a gyámintézet követelésének — elfogadja; és erről a gyám- és nyugintézet elnöksége és pénztárnoka s a szalacsi egyház jegyzőkönvi kivonatban értesítendők.

5. sz. Poklostelekről Balogh Imre és Jánki Károly urak, nemkülönben Nagy Elek főbíró és társai, többféle panaszokat terjesztvén be : ezeknek megvizsgálására küldöttséget kérnek; az utóbbiak a szokásos 20 forint költségelőletet is csatolván.

Mint hogy a f. évi rendszeres egyházlátogatás nem sokára bekövetkezik, esperest és segédgondnok urak megbizatnak, hogy Poklosteleket is az általok vizsgálendő egyházak közzé sorozván, ezen panaszokat szigorúan vizsgálják meg; és intézkedjenek úgy, hogy a poklosteleki folytonos zavaroknak és háborgásoknak már egyszer vége szakadjon. Ezen intézkedéssel egyszersmind a külön küldöttség menetelének szüksége elenyészvén : a 20 frt költségelőlet Nagy Elek főbíró és társainak visszaküldetik.

6. sz. Olvasatott a margittai ref. egyház folyamodványa s ennek kapcsában évi szükségletének kimutatása, melyben sok régi és újabb adósságai lefőrleszthetése tekintetéből, a papválasztásnak 3 évre leendő elhalasztását, s az adósságoknak a papi fizetésből törleszthetését kéri.

Az egyházmegye e felterjesztésből, de még bővebben a múlt évi canonica visitatio jelentéséből megértette a margittai egyház súlyos helyzetét, melyet még súlyosabbá tesz a tapintatos vezérlet hiánya; ezen okból megbizsa az egyházmegye a jelen évi canonica visitatiót, mely állani fog esperest Szöke János és segédgondnok Fráter Imre urakból, hogy a margittai egyház állapotát beható vizsgálat alá vegye és orvosolja; a papválasztást azonban haladéktalanul elrendelje, mert éppen egy tapintatos és ügyes rendes lelkész vezérlete alatt lehet a margittai egyháznak válságos helyzetéből kibontakoznia. Jelentésök bevértvén.

7. sz. Ottományi lakos Kecskés Zsigmond az elhalt neje után, részint öröklés által nyert, részint árverésen vett, — továbbá neje testvérjeinek árváitól haszonbérlet birtokok után kivetett egyháziadó alól kéri magát felmentetni; és a lelkész részére karhatalommal behajtott 15 véka rozsot, az oktató részére pedig birói kéznél letett 24 forintot visszaadni.

Miután Ottományban az egyházi adózás a fekvőbirtokra is van fektetve; miután ezen körülmény az éppen felhívott árverésen vett birtoknál az árverési feltételek közt világosan ki volt tüntetve; miután ezen szabály alól az árva vagyon sincsen kivéve; és ezen tények alapján az egyház követelése, mint teljesen jogos, a szolgabírói hivatal által is megítéltetett : Kecskés Zsigmond kérelmének hely nem adathatik, sőt utasítatik, hogy a jogos követeléseket jövőre pontosan teljesítse, és Kovács József főbíró a nálla letett 24 frtot az ottományi tanítónak szolgáltatassa ki.

8. sz. Olvasatott a micskei egyház beadványa, melyben egyházi és iskolai évi szükségleteinek osztályozott kivetése felőli intézkedését, és azon határozatát, mely szerint az

elválasztott gondnok, ha elválasztatását elfogadni nem akarná, 25 frt büntetés díjat fizessen be az egyház pénztárába : megerősítettetni kéri.

Az egyház kérelme évi szükségleteinek osztályozott kivetésére nézve, — mivel a kivetési kulcsot be nem terjesztette — meg nem erősítették; azoban a canonica visitatio megbizatik, hogy vegye vizsgálat alá a kivetési kulcsot, s a körülményekhez képest intézkedjék. — Megerősítettetik a választatást el nem fogadó gondnokra nézve a 25 forint büntetési díj, de csak azon esetben, ha oly egyén választatik el, ki még a gondnokságot nem viselte soha.

9. sz. A micskei esetből kifolyólag, miután azon panasz adatott be, hogy 3 év óta a gondnokságot senki se akarja elfogadni, Kiss Albert tanácsbíró indítványba hozza, hogy intéztessék az egyházmegyéből felterjesztés a főtiszteletű egyházkerületi közgyűléshez, miszerint a magas kormány kéressék fel arra, hogy az egyházak elleni állami követelések behajtása alkalmával, az egyházak gondnokainak magán vagyona ne vétessék fel foglalás és végrehajtás alá; mert ez az oka annak, hogy az egyházak ma-hólnap nem kapnak gondnokot pénzügyeik vezetésére.

Az indítvány elfogadtatott, s foganatba vételével a jegyzői hivatal megbizatot.

10. sz. Olvastatott az ottományi egyház előjáróinak kérvénye, melyben Borbély Lajos tanítónak elmozdítását kimondó presbyteriumi határozatot jóváhagyatni kéri; olvastatott egyszersmind Borbély Lajos tanítónak állomásán meghagyását kérő folyamodványa.

Mellözve azon többféle okokat, melyekkel az ottományi egyházi előjáróság kérelmét támogatja, melyek hogy itéleti alapul szolgálhassanak : vizsgálatot tennének szükségessé; az egyházmegyei tanács azon bizonyos tényre fekteti a súlyt, hogy Borbély Lajos tanító maga mondott le az ottományi presbyterium előtt, és lemondását az elnöklő lelkész figyelmeztetése után is fentartotta; hogy ezen lemondás Pap Gábor esperest ur nyilatkozata szerint általa is megerősítettet; egyházmegyei világi tanácsbíró Fráter Béla ur pedig felemliti, hogy nevezett tanító, előtte, mint szolgabíró előtt, azzal védekezett bizonyos ügyben, hogy ő úgy is lemondott már ottományi tanítói állásáról; tekintve továbbá azon nemkülönben bizonyos tény, hogy Borbély Lajos a képesítési vizsgát többszöri figyelmeztetés daczára sem tette le, miről maga főtiszteletű püspök ur az ottományi egyház beadványa folytán esperest urhoz intézett átiratában így nyilatkozik: „fennálló szabályok szerint az ily tanítók önmaguk provokálják fejükre az itéletet s annak végrehajtása az egyházmegye gyűlésére tartozik.“ — Mely azt végre is hajtja az által, hogy az ottományi presbytériumnak Borbély Lajost elmozdító határozatát — jóvá hagyja.

11. sz. Olvastatott a h.-k.-sz.-imrei egyház előjáróinak folyamodványa, melyben a beterjesztett osztályozott egyház adókulcs megerősítését kéri.

A sz.-imrei egyház kérelme az osztályozott egyház adókulcs megerősítését illetőleg — megadatik.

12. sz. Segédgondnok Fráter Imre ur előterjeszti, miszerint az egyházkerületi képviselők ideje lejárt, s a szőnyegre kerülő fontos ügyek tárgyalása, de az egyházmegye joga is követelik 2 képviselőnek az egyházkerületi közgyűlésre küldését; felhívja azért a közgyűlést egy egyházi és egy világi képviselő választására.

Egyházkerületi képviselőkké 1 évre elválasztattak nt. Kiss Albert és tek. Konrád László tanácsbíró urak; mely végzés velök jegyzőkönyvi kivonatban közlendő.

13. sz. Olvastatott az asszonyvásári reform. egyház előjáróinak folyamodványa, melyben leánytanító Székely Sándornak hivatalából elbocsáthatását, — annak goromba magaviselete, lelkésze iránti engedetlensége és kötelességei nem teljesítéseért kérelmezi. — Olvastatott Székely Sándor leánytanító folyamodványa, melyben magát betegeskedésével, és oly kötelességek teljesítése követelésével védelmezi, melyek ő reá, mint leánytanítóra nem tartoznak.

Tekintettel állítólagos betegeskedésére, és arra, hogy iskolája még mindenkor rendben találtatott, és mint jó tanító ismeretes, tanítóságában ugyan

ez uttal meghagyatik; de lelkésze iránti engedetlenségeért és goromba magaviseleteért komolyan megdorgáltatik; és miután előzetes esetek is igazolják előjárói iránti, tanítóhoz illetlen goromba és durva magaviseletét, szigoruan oda utasittatik, hogy lekipásztoranak hivatali hatáskörében hozzá intézett felhívásának engedelmeskedjék. Mely határozat a közgyűlés helyszínén foganatosított.

Az 1, 2, 3, 5, 7, 10-dik számokat jegyzette Miskólezi Mihály világi jegyző.

A 4, 6, 8, 9, 11, 12, 13-dik számokat jegyzette Kassay Ignác ideiglenes jegyző.

Mind ezen számok hitelesítették Mihályfalván 1881. ápril hó 29-kén.

Kassay Ignác s. k.,
ideiglenes jegyző.